Pohjois-Savon hyvinvointialueen talousarvio vuodelle 2027 ja taloussuunnitelma 2027-2029

Ahall 17.11.2026 § 383
2215/02.02.00/2026

Valmistelija(t)

Kari Janhonen, puh. 044 717 2078, kari.janhonen(at)pshyvinvointialue.fi
Arja Matsi, puh. 044 718 6118, arja.matsi(at)pshyvinvointialue.fi
Anne Halttunen, puh. 044 717 2076, anne.halttunen(at)pshyvinvointialue.fi

Päätös

Merkitään pöytäkirjaan, että:

- Hannu Kokki ja Jouni Kurola poistuivat kokouksesta asian käsittelyn aikana klo 15.59

- Sassa Suna poistui kokouksesta klo 16.39.

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Merkitään pöytäkirjaan, että:

- § 388-390 käsiteltiin tämän asian jälkeen.

Esittelijä

hyvinvointialuejohtaja

Päätösehdotus

Aluehallitus päättää aloittaa Pohjois-Savon hyvinvointialueen talousarvion 2027 ja taloussuunnitelman 2027-2029 käsittelyn ja käsittelyä jatketaan aluehallituksen 2.12.2026 kokouksessa.

Ennakkovaikutusten arviointi

Sisältyy lautakuntien käsittelemiin talousarvio 2027 esityksiin (linkit alempana valmistelutekstissä).

Toimivallan peruste

Hallintosääntö § 35

Liitteet ja oheisaineisto

Esityslistan liitteenä:

Esityslistan oheisaineistona:

Valmistelu

Hyvinvointialuelain mukaan aluevaltuuston tulee kunkin vuoden loppuun mennessä hyväksyä hyvinvointialueelle seuraavaa kalenterivuotta koskeva talousarvio. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä aluevaltuusto hyväksyy myös vähintään kolmea vuotta

koskevan taloussuunnitelman, jonka ensimmäinen vuosi on talousarviovuosi.

Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä osoitetaan toiminnan rahoituksen kattaminen. Rahoitustarvetta ei saa kattaa pitkäaikaisella lainalla. Investointia varten hyvinvointialue voi kuitenkin ottaa pitkäaikaisen lainan, jos valtioneuvosto on antanut siihen valtuuden. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa brutto- tai nettomääräisenä.

Hyvinvointialueesta annetun lain (611/2021) 115 §:n mukaan taloussuunnitelma on laadittava siten, että se on tasapainossa tai ylijäämäinen viimeistään toisen talousarviovuotta seuraavan vuoden päättyessä. Taloussuunnitelman tasapainossa voidaan ottaa huomioon talousarvion laadintavuoden taseeseen kertyväksi arvioitu ylijäämä.

Pohjois-Savon hyvinvointialueen tilikausilta 2023–2025 kertynyt alijäämä on yhteensä noin 123 milj. euroa. Vuoden 2026 tilikauden mahdollinen ylijäämä pienentää taseeseen kertynyttä ja katettavaksi jäävää alijäämää. Voimassa olevan hyvinvointialuelain mukaisesti vuosina 2023–2025 kertynyt alijäämä tulisi kattaa vuoden 2026 loppuun mennessä. Pohjois-Savon hyvinvointialue ei talousennusteen perusteella pysty kattamaan taseeseen kertynyttä alijäämää kokonaisuudessaan vuoden 2026 loppuun mennessä.

Koska Pohjois-Savon hyvinvointialue ei pysty kattamaan taseeseen kertynyttä alijäämää vuoden 2026 loppuun mennessä, hyvinvointialue on hakenut valtiovarainministeriöltä alijäämän kattamiselle lisäaikaa siten, että taseeseen kertynyt alijäämä olisi katettu viimeistään vuoden 2029 loppuun mennessä

Talousarvio ja taloussuunnitelma muodostavat hyvinvointialueen toiminnan ja talouden ohjauksen perustan. Taloussuunnitelmassa asetetaan hyvinvointialueen ja hyvinvointialuekonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet, joiden tulee toteuttaa hyvinvointialuestrategiaa.

Talousarviossa ja taloussuunnitelmassa esitetään käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa. Investointiosasta on ilmettävä hyvinvointialueen investointien lisäksi hyvinvointialuekonsernin toiminnallisesti ja taloudellisesti merkittävimmät investoinnit ja sen on perustuttava hyvinvointialueen investointisuunnitelmaan, jonka toimivaltaiset ministeriöt ovat hyväksyneet siten kuin siitä erikseen säädetään. Hyvinvointialueen toiminnassa ja taloudenhoidossa tulee noudattaa aluevaltuuston hyväksymää talousarviota.

Vuoden 2027 talousarvion valmistelu

Pohjois-Savon hyvinvointialueen vuoden 2027 talousarvion valmistelun lähtökohtana on ollut aluehallituksen 18.5.2026 § 160 hyväksymä

talousarvioraami. Raamipäätöksen jälkeen toimialojen määrärahoihin on tehty talousarvion valmistelun yhteydessä määrärahasiirtoja, joilla kustannuksia on kohdennettu niille toimialoille, joiden toimintaan kustannukset kohdistuvat.

Merkittävimmät raamin jälkeen tehdyt määrärahasiirrot ovat seuraavat:

- Potilasvakuutusmaksu: konsernihallinnosta on siirretty yhteensä 1,554 milj. euroa, josta 1,485 milj. euroa yleisten palvelujen toimialalle ja 0,069 milj. euroa ikääntyneiden palvelujen toimialalle.
- Kevan tasausmaksu: konsernihallinnosta on siirretty ja kohdennettu toimialoille yhteensä 14,318 milj. euroa.

Edellä mainitut muutokset ovat toimialojen välisten määrärahojen kohdentamiseen liittyviä siirtoja. Ne muuttavat toimialakohtaisia talousarviomäärärahoja verrattuna aluehallituksen hyväksymään raamiin, mutta eivät sellaisenaan muuta hyvinvointialueen talousarvion kokonaismenotasoa.

Vuoden 2027 talousarvioesitys ja vuosien 2027–2029 taloussuunnitelma on valmisteltu aluehallituksen hyväksymän raamin, valmistelun aikana tehtyjen määrärahakohdennusten, hyvinvointialueen rahoitusarvion sekä talouden tasapainottamista koskevien tavoitteiden pohjalta. Talousarviossa on huomioitu lisäksi hyvinvointialueen tuottavuus- ja taloudellisuusohjelman mukaiset toimenpiteet ja niiden arvioidut taloudelliset vaikutukset.

Perhe- ja vammaispalveluiden, yleisten palveluiden, ikääntyvien palveluiden sekä kokonaisturvallisuuden lautakunnat ovat käsitelleet talousarvioesitykset 2027.

Perhe- ja vammaispalveluiden lautakunta Pöytäkirja 26.10.2026/Pykälä 105 | Dynasty tietopalvelu : Pohjois-Savon hyvinvointialue

Yleisten palveluiden lautakunta Pöytäkirja 29.10.2026/Pykälä 101 | Dynasty tietopalvelu : Pohjois-Savon hyvinvointialue

Ikäihmisten ja hoivapalveluiden lautakunta Pöytäkirja 29.10.2026/Pykälä 99 | Dynasty tietopalvelu : Pohjois-Savon hyvinvointialue

Kokonaisturvallisuuslautakunta Pöytäkirja 08.10.2026/Pykälä 76 | Dynasty tietopalvelu : Pohjois-Savon hyvinvointialue